CURTEA DE APEL BĂLŢI

Cauza judecătoria Soroca
Nr. 21 rji-244/24 sediul central
Judecător: L. Popescu

D E C I Z I E
mun. Bălţi
30.04.2024

Colegiul judiciar penal al Curţii de Apel Bălţi în componenţa
Preşedintelui de şedinţe: Oleg Moraru
Judecători: Angela Revenco și Viorel Pușcaș
judecând în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul directorului Penitenciarului nr. 6 Soroca, Viorel Țîmbaliuc declarat împotriva încheierii judecătoriei Soroca sediul central din 28.02.2024, adoptată în ordinea art. art. 473^2-473^4 Cod pr. penală în cauza condamnatului **Rotari Marin**,-

Pentru a se expune pe marginea recursului declarat, Colegiul,-

C O N S T A T Ă:

Prin sentința judecătoriei Drochia din 23.09.2015, Rotari Marin a fost condamnat pe art. 171 alin. (2) lit. c), art. 172 alin. (2) lit. c) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art.84 Cod penal, la 16 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

De asemenea, a fost condamnat prin sentința judecătoriei Bălți din 01.04.2016 pe art. 217^5 alin. (1) Cod penal la 160 ore de muncă neremunerată în folosul comunității, cu aplicarea prevederilor art. 84 alin. (4), art. 87 alin. (1) Cod penal, la 16 ani 2 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

Tipul penitenciarului în care condamnatul Rotari Marin execută pedeapsa aplicată prin sentința judecătoriei Bălți din 01.04.2016 a fost modificat prin încheierea judecătoriei Soroca sediul central din 18.12.2018, din penitenciar de tip închis în penitenciar de tip semiînchis.

În cadrul executării pedepsei penale, condamnatul Rotari Marin a beneficiat de reducerea în temeiul art. art. 473^2-473^4 Cod pr. penală a termenului pedepsei penale prin încheierile judecătoriei Soroca sediul central: din 18.12.2018 cu 378 zile; din 24.02.2022 cu 1278 zile; din 16.09.2022 cu 72 zile.

Începutul termenului: 22.01.2014;

Sfârșitul termenului: 27.06.2025.

La 13.09.2023, condamnatul Rotari Marin a sesizat judecătoria Soroca sediul central cu plângere privind constatarea condițiilor inumane de detenție pe perioada deținerii în Penitenciarul nr. 6 Soroca, ce nu corespund standardelor minime garantate de art. 3 al Convenției și legislația națională, exprimate în supraaglomerarea celulelor.

Prin încheierea din 28.02.2024, instanța cu referire la prevederile art. art. 473^2-473^4 Cod pr. penală, a admis plângerea condamnatului Rotari Marin, constatând deținerea lui în perioada 26.08.2022-21.02.2024, pe durata a 544 zile, în Penitenciarul nr. 6 Soroca în condiții contrare prevederilor art. 3 CEDO, dispunând în condițiile art. 473^4 alin. (4) Cod pr. penală reducerea termenului pedepsei penale cu 54 zile pentru 540 zile de detenție, calculându-se 1 zi de reducere pentru 10 zile de detenție, iar perioada rămasă de 4 zile nereduse, ce nu poate fi redusă în condițiile art. 473^4 alin. (4) Cod pr. penală, s-a dispus de a fi lăsată în termenul de executare a pedepsei.

Dezacord cu soluția adoptată pe caz și-a expus directorul Penitenciarului nr. 6 Soroca – Viorel Țîmbaliuc, care prin recursul declarat în ordinea și termenul prevăzut de lege solicită casarea ei în partea reducerii pedepsei condamnatului Rotari Marin, dat fiind că acestuia i-a fost asigurat minimul necesar al condițiilor de detenție, fapt de care instanța nu a ținut cont la adoptarea soluției.

Judecarea recursului a avut loc fără participarea părților, cu respectarea în corespundere cu art. 447 alin. (2) Cod pr. penală a procedurii de înștiințare a acestora, fiindu-le explicat dreptul depunerii referinței pe marginea recursului.

Referință a depus avocatul A. Olșanschi în numele condamnatului Rotari Marin,

cu solicitarea respingerii recursului și menținerea neschimbată a soluției instanței de fond.

Verificând argumentele invocate de recurent în raport cu materialele prezentate instanței de recurs, Colegiul în ordinea art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod pr. penală, va *respinge recursul declarat, păstrând neschimbată hotărârea atacată*.

În motivare Colegiul reține, că remediul național preventiv și compensator a perioadei detenției în condiții de penitenciar contrar prevederilor art. 3 CEDO și a jurisprudenței CEDO, a fost pus în aplicare la 01.01.2019 prin Legea nr. 272 din 29.11.2018 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, garantându-le condamnaților ce își execută pedeapsa în instituțiile penitenciare din țară, reducerea termenului ei în conformitate cu legislația procesual penală în vigoare.

Urmare a adoptării cadrului legal intern, CtEDO a respins ca inadmisibile, mai multe cerințe formulate de condamnați referitor la despăgubiri pentru condițiile precare de detenție, reiterând în cauza Drăniceru vs RM din 12.02.2019, că având în vedere noul remediu preventiv și compensatoriu pentru condițiile inadecvate de detenție, instituit în Republica Moldova în baza Legii nr.163 din 20 iulie 2017 (în vigoare din 1 ianuarie 2019) și a Legii nr. 272 pentru modificarea Codului de procedură penală, acesta în principiu ar putea remedia în mod adecvat încălcările Convenției provocate de anumite condiții precare de detenție. Cu toate acestea, Curtea subliniază că această concluzie nu va prejudicia în niciun fel o

eventuală reexaminare, după caz, a chestiunii cu privire la eficiența remediului respectiv în funcție de deciziile pronunțate de către instanțele naționale și a executării lor efective, ea păstrându-și competența de ultim control cu referire la plângerile formulate de către eventualii reclamanți care vor epuiza căile de recurs interne disponibile.

De asemenea, Curtea a considerat că odată cu punerea în aplicare a legii nominalizate, remediul național intern *ar putea a priori a fi considerat efectiv pentru contestarea condițiilor proaste de detenție în Republica Moldova, fiind disponibil persoanelor condamnate sau plasate în arest preventiv, precum și persoanelor eliberate din detenție, cu condiția respectării termenelor prevăzute de către noile prevederi interne și cu referire la caracterul compensator al remediului.* În contextul dat, reclamantul trebuie să beneficieze de noul remediu, în vederea obținerii la nivel național a recunoașterii violării și, după caz, a unei despăgubiri adecvate. Dacă el nu o va obține la nivel național, va avea posibilitatea adresării la CtEDO cu o nouă cerere în termen de șase luni după epuizarea căilor ordinare de recurs intern, Curtea rezervându-și posibilitatea examinării coerenței dintre jurisprudența instanțelor naționale cu propria sa jurisprudență, precum și eficiența remediului atât în teorie, cât și în practică.

Astfel încât, Colegiul atestă că în accepțiunea prevederilor art.473^2 alin.(5) Cod pr. penală, plângerea condamnatului Rotari Marin din 13.09.2023 a fost depusă în termen.

Colegiul statuează, că soluționând plângerea condamnatului Rotari Marin, instanța de fond corect a stațional, că în Penitenciarul nr. 6 Soroca pe perioada 26.08.2022-15.09.2022 acestuia i-a fost respectat spațiul necesar de 4 m.p. per condamnat, fiind deținut în sectorul nr. 3 secția/celula 11 a cărei suprafață este de 13,50 m^2 în care se dețineau 3 persoane.

Complementar acestor, Colegiul statuează că instanța de fond în baza raportului prezentat de către instituția penitenciară, corect a reținut, că pe perioada 15.09.2022-21.02.2024 de executare a pedepsei penale în Penitenciarul nr. 6 Soroca, condamnatului Rotari Marin nu i-au fost asigurate condițiile minime necesare de detenție, prevăzute la pct. 464 al Statutului executării pedepsei de către condamnat, potrivit căror *fiecare deţinut trebuie să fie asigurat cu spaţiu de cazare de cel puţin 4 m^2,* el fiind plasat în secția nr. 3 secția/celula 5 cu suprafața de 28 m^2 în număr de 9 condamnați, fiecărui revenindu-i 3,4m^2, suprafață ce nu corespunde normei vizate, fapt prin ce i-a fost depășit nivelul inevitabil de suferință, atingându-se pragul de severitate garantat de art. 3 a Convenției. Or, conform jurisprudenței CtEDO în cauza *Shishanov c. Moldovei din 15 decembrie 2019*, aglomerarea penitenciarelor, cu asigurarea normei de spațiu locativ mai mic de 4 m^2, este suficientă pentru a concluziona, că condițiile de detenție suportate de reclamant au depășit nivelul de gravitate prevăzut de articolul 3 din Convenție.

Totodată, instanța corect a dat o apreciere critică constatărilor din Raportul prezentat de administrația Penitenciarului nr. 6 Soroca referitor la celelalte condiții de detenție.

În special, instanța a conchis dezinfectarea neregulată a încăperilor, urmare a cărui fapt acestea sunt populate de insecte dăunătoare, respingând în acest sens argumentele instituției penitenciare, care nu a prezentat contractele de efectuare a acestor lucrări.

La fel, instanța a reținut umiditatea ridicată a încăperii în care se deține condamnatul, frecventarea băii rar și neregulat și asistența medicală insuficientă, respingând și în acest sens argumentul administrației instituției penitenciare, care nu a prezentat probe ce ar confirma vice-versa.

Colegiul notează dispozițiile art. 473^4 alin.(1) Cod pr. penală, potrivit cărora, *la evaluarea condițiilor de detenție, instanța de judecată dă apreciere atât probelor prezentate de părți, cât și rapoartelor instituțiilor naționale și internaționale în domeniu.*

În continuarea expunerii pe caz, Colegiul statuează că, prima instanță acordând deplină eficiență prevederilor art.473^4 alin.(1) Cod pr. penală la aprecierea temeiniciei revendicărilor condamnatului Rotari Marin invocate în plângere, just a ținut cont inclusiv de concluziile Comitetului pentru prevenirea Torturii și Tratamentelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante, corect reținând că pe perioada executării pedepsei penale în Penitenciarul nr. 6 Soroca, condamnatului Rotari Marin nu i-au fost asigurate condițiile minime necesare de detenție, astfel încât dificultățile cu care acesta s-a confruntat au depășit relativ semnificativ nivelul de suferință inerent detenției, prin deținerea lui în celule cu umiditatea aerului ridicată și insuficient dezinfectate.

Respectiv, în respingerea argumentelor din recursul formulat de directorul Penitenciarului nr. 6 Soroca, Viorel Țîmbaliuc, Colegiul atestă aplicarea corectă de către instanță a prevederilor art. 473^4 alin. (4) Cod pr. penală, determinând reducerea în cazul condamnatului Rotari Marin a pedepsei cu 54 zile, pentru perioada 26.08.2022-21.02.2024 (în total 544 zile), calculând 1 zi de reducere pentru fiecare zece zile de detenție în care s-a deținut în condiții contrare art. 3 a Convenției, cu statut de condamnat, ne fiind dezbătute prin recurs constatările din soluția adoptată. La fel, corect s-a dispus lăsarea în termenul de executare a pedepsei perioada de 4 zile din care nu s-a putut efectua reducerea în condițiile art. 473^4 alin. (4) Cod pr. penală.

Respectiv, constatând motivarea instanței a fi una plauzibilă, Colegiul o preia în tot și o însușește, ceea ce este în corespundere cu jurisprudența CEDO în cauza *Albert vs. România din 16.02.2010*, potrivit cărei, instanțele naționale deși au obligația să-și motiveze deciziile, acest fapt totuși nu impune acordarea unui

răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61*), pentru respectarea caracterului echitabil a procesului, fiind necesar ca instanța internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să examineze chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În corespundere cu art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod pr. penală, Colegiul,-

D E C I D E:

Recursul directorului Penitenciarului nr. 6 Soroca, Viorel Țîmbaliuc declarat împotriva încheierii judecătoriei Soroca sediul central din 28.02.2024, adoptată în ordinea art. art. 473^2-473^4 Cod pr. penală în cauza condamnatului **Rotari Marin** se respinge ca nefondat, cu menținerea ei fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței: Judecător: Judecător: